

2019 – ANUL TRIBUNIȘTILOR (XXX): se simte în Sibiu, că a stat Șaguna aici
- Sibienii, din contră, sunt oameni pozitivi - despre nepotism
– înființarea Tribunei ca un semn bun!

Prin cultură la putere!

Ioan Slavici se simte în Sibiu, că a stat Șaguna aici
partea inteligentă a sibienilor
sunt junimiști îndârjiți ...

În mijlocul acestor oameni
am simțământul de siguranță ...

Nota lor
caracteristică,
după impresia
ce mi-au
făcut-o mie,
e nepotismul.
Mulți dintre
dânșii sunt
săraci și vor să
trăiască
domnește ...

înființarea
„Tribunei”
ca un semn bun!

ei ar fi dispuși a
renunța la
autonomia
Transilvaniei,
dacă li s-ar deschide
numai un drum mai
larg spre buget!

am fost întâmpinat de dăscălimea de aici, care
s-a simțit foarte deziluzionată că nu l-am adus
și pe Eminescu ...

șagunism - tribunism - sămănătorism

Ioan Slavici
 1848-1925

Ioan
Bechnitz
 1848-1898
doctrinarul
TRIBUNEI

RO
 2019.EU

Continuăm reproducerea din scrisoarea lui Ioan Slavici (10 aprilie 1884), adresată lui Titu Maiorescu, în care prof. Vasile Rusu prezenta prima impresie a lui Ioan Slavici despre situația presei și a gazetarilor din Brașov și Sibiu, la 1884: «Sibienii, din contră, sunt oameni pozitivi, ba adesea ori lipsiți de hotărâre. În genere se simte în Sibiu, că a stat Șaguna aici și partea inteligentă a sibienilor sunt junimiști îndârjiți. Tocmai de aceea, însă, nicăieri certurile nu sunt mai înăsprite ca aici, unde ardeleanu ignorant și pretențios intră în contact cu junimiștii, care toți, fără osebire, sunt oameni stăruitori și cu deosebire muncitori. **În mijlocul acestor oameni am simțământul de siguranță**, care mă face să încep lucrarea cu încredere în reușită. Va fi, fără îndoială, greu de găsit terenul comun, pe care putem urma lucrarea cu cei din Brașov, însă **sibienii sunt totodată și oameni îngăduitori**. Ceea ce mi se va putea întâmpla e că brașovenii ne vor respinge în o direcție mai mult ori mai puțin radicală, astfel că nu vom putea obține nimic în viața politică, dar nici aceasta nu ar fi o nenorocire, căci am deveni în cazul acesta populari și suntem cu toți oameni tineri, mai avem timp să așteptăm. Despre o înțelegere cu adversarii noștri de aici poate fi abea vorba. Bechnitzu, unul dintre cei mai inteligenți din ai noștri, îi caracterizează prin „geschäftige Müssiggnger” și sunt în adevăr o seamă de oameni neastâmpărați, care fac multă gălăgie, dar nici o treabă. **Nota lor caracteristică, după impresia ce mi-au făcut-o mie, e nepotismul.** Mulți dintre

dânșii sunt săraci și vor să trăiască domnește, alții au fete de măritat, gineri ori nepoți de căpătuit, sunt oameni care nu mai au timp să aștepte. **Deocamdată se îmbulzesc asupra bugetului bisericesc**, însă fără îndoială dorința de a fi lăsați și la bugetul statului e foarte viuă într-înșii. Noi, în contra, suntem toți oameni care n-au trebuință de buget.

Am stabilit, prin urmare, noi aștia din Sibiu, principiul de a încerca deocamdată să-i împingem pe dânșii a face un pas înainte spre politica de coalițiune. Și pe cât am simțit eu, ei ar fi dispuși a renunța la autonomia Transilvaniei, dacă li s-ar deschide numai un drum mai larg spre buget! De aceea, ei au sperat prea mult ca Bariț să rămână la București, ca arhivar la Academie, ori ocupând postul meu la comisiune. Astfel, fuseseră puse la cale lucrările mai înainte de plecare lui Bariț. Și mare le-a fost deziluzia când au aflat că Bariț n-a rămas la București. Ar dori prea mult să poată scăpa de dânsul.

Pe Merișianu l-am împins spre o politică radicală, în care sibienii nu vor putea să-l urmeze, astfel sper, că nu le va rămâne decât să se întreacă cu noi în moderațiune. Aceasta este cu atât mai vârtos, cu cât sașii, cât și maghiarii privesc **înființarea „Tribunei” ca un semn bun** și ne iau drept elemente serioase. De aceea, am și luat trei sași între noi. Administratorul ziarului e Hintz (Hințescu – proverbe etc), corectorul e alt sas, unul Mekesch, și șeful tipografiei e al treilea sas, un anume Gerula(?). Ieri, a doua zi de Paști, mi-am făcut vizitele pe la notabilitățile de aici. Mitropolitul, Bologa și Cosma m-au primit prea bine. Cât pentru mitropolit îndeosebi, el este foarte descurajat, nu crede deloc că situațiunea e astfel, ca românii să se poată impune. Deși m-a încredințat că prea mult îi pare bine că am venit și că speră că mă voi putea pune între el și adversarii lui, am simțit că prezența mea îl supără. De ce, aceasta o voi vedea în viitor. Eu, în tot cazul, voi face să înceteze atacurile violente, la care a fost expus până acum, să-l ținem izolat, dar să-l rezervăm pentru cazul când guvernul ar voi să intre în tratări, că cu noi tot n-o să intre. Îi promitem popularitatea pe care n-o are în cazul când ar fi dispus să reprezinte programul nostru. **„Tribuna” va apare săptămâna aceasta, joi, ori vineri.** Lucru s-a amânat din cauza lui Bechnitz, pe care Diamandi Manole îl numește Haarspalsler. A comandat un titlu nou pentru ziar și caractere noi la Viena și ține strună să nu apărem noi înainte de a putea să dăm ziarului drum. De zece zile dă mereu depeși la Viena, literele au și sosit ieri, dar titlul galvanizat e încă pe drum. Din primul număr veți vedea programul stabilit de noi și poziția ce am luat eu față de acest program. A trebuit să susțin o discuție foarte lungă și grea pentru aceste două lucrări, căci **brașovenii cer mereu energie și cuvinte aspre, iar sibienii stăruie pentru moderațiune.** Astfel, nici acum nu s-a stabilit definitiv programul. Brașovenii cer să zicem într-un loc „voim să ne impunem prin rezistență pasivă”, iar sibienii stăruie pentru formularea „voim a îndupleca pe guvern prin rezistență pasivă”, unii cer „acțiune energetică”, iar alții „activitate susținută cu energie”. Pentru asemenea nimicuri ne bălămbănim mereu și dăm într-una depeși și primim într-una. Aș dori, cu toate acestea, ca ceea ce facem noi aici să afle aprobarea D-voastră, ori cel puțin să nu vă supere, căci purtați în mod fatal răspunderea pentru o parte însemnată din faptele noastre. (...) Eu stau aici cu protopopul Simion Popescu, fost profesor la seminar, om de vârsta mea, neînsurat, o natură deschisă și o inteligență de tot vie, un fel de Popă Furtună care nu umblă, ce-i drept, la vânătoare, nu ține cai, nu are prepelicari, are însă un revolver deasupra mesei de lucru, un topor într-un colț și un ciomag vrednic în celălalt. E un om care știe

carte, se interesează de toate, muncește cât trei, unul din tinerii trimiși de Șaguna la Lipsca. M-a invitat să stau cu el și pare-mi-se că aici o să și rămân, deoarece lărgime este și gospodăria e foarte regulată, aerul curat, grădina cu flori, în curte tot ce-mi poate cere inima. Ca toți dascălii de aici, este și el un junimist îndârjit. De aceea și tinerimea de la Institutul Pedagogic Teologic de aici e a noastră; iar teologii mi-au făcut o manifestațiune, au venit să-mi cânte in corpore un „Mulți ani să trăiască!”. Vi-o spun aceasta pentru că în adevăr, ea mă privește pe mine. Sosind la gară am fost întâmpinat de dascălimea de aici, care s-a simțit foarte deziluzionată că nu l-am adus și pe Eminescu. Era aici așteptat cu multă căldură. Îndeosebi cucoanele și cuconițele sibiene îl cunosc și toate-l doresc. E așteptat aici și dacă va veni va fi foarte călduros primit. (...)» Scrisoarea lui Ioan Slavici către Titu Maiorescu a fost publicată în „**Convorbiri literare**” (septembrie 1930), regăsindu-se în fondul Titu Maiorescu la Biblioteca Academiei Române.

Tribunistul Vasile Rusu publică, în anexele lucrării „**Ioan Bechnițiu și Tribuna de la Sibiu (1884-1903)**” mai multe scrisori edificatoare pentru activitatea extrem de complexă - depusă de prima generație de tribuniști - de a impune cotidianul „**Tribuna**” pe piața presei, în toate provinciile imperiului austro-ungar, dar și în Regatul României: «Sibiu, 4 mai 1884 „Preastimabile Domnule Maiorescu, „**Tribuna**” a reușit peste așteptările mele, grupul nostru s-a impus.

Și fiindcă v-am vorbit despre viespile de aici și de neîncrederea brașovenilor, încep a vă împărtăși că cei de la Brașov au primit până acum 90 de abonamente, iar aici, atât mitropolitul, cât și adversarii lui cei mai neîmpăcați ne-au felicitat și s-au abonat, și atât „**Telegraful Român**” cât și „**Observatorul**” au anunțat apariția „**Tribunei**” în termeni călduroși. Din alte părți ale țării de asemenea vin felicitări și abonamente și ni se oferă corespondenți. E înainte de toate Blajul. Mitropolitul a refuzat a primi numărul de probă, însă în ziua în care a înapoiat exemplarul, mi-au venit abonamente de la Timotei Cipariu, de la A. Grama și de la Clasa VI gimnazială. Au venit apoi succesiv abonamente de la canonici și de la alți blăjeni.»

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2019-anul-tribunistilor-xxx-145766.html>

The screenshot shows a web browser window with the URL www.tribuna.ro/stiri/cultura/2019-anul-tribunistilor-xxx-145766.html. The page header includes the Tribuna logo and a green banner for 'Spartan' restaurant. The navigation menu contains: Eveniment, Actualitate, Stiri de pe strada mea, Sport, Cultura, Sanatate, Timp liber, Tribuna femeilor, Descopera lumea. The main content area displays the article title '2019-anul tribuniștilor (XXX):' by Marius HALMAGHI, dated 29.07.2019 01:01, with 178 views and 0 comments. A small image of a blue object is visible on the right side of the article preview.

În: Tribuna, 29 iulie 2019